

РЕЙ БРЕДЪРИ И ГРЪМНА ГРЪМ

Превод от английски: Цвета Христова, 1965

chitanka.info

Обявлението на стената се замъгли, сякаш го забули пелена от стичаща се топла вода. Екълс почувствува как клепачите му, затваряйки се за част от секундата, покриха зениците, но и в настъпилния за миг мрак буквите все още горяха пред очите му:

А. Д-ВО САФАРИ ВЪВ ВРЕМЕТО

ОРГАНИЗИРАМЕ САФАРИ В КОЯТО И ДА Е ГОДИНА НА МИНАЛОТО

ВИЕ СИ ИЗБИРАТЕ ЖЕРТВАТА

НИЕ ВИ ДОСТАВЯМЕ НА МЯСТОТО

ВИЕ Я УБИВАТЕ

В гърлото на Екълс се събра топла слюнка; той преглътна с мъка. Мускулите около устата разтегнаха устните му в усмивка, когато бавно вдигна ръката си, в която се вееше чек за десет хиляди долара, предназначен за човека зад гишетото.

— Гарантирате ли, че ще се върна жив от сафари?^[1]

— Нищо не гарантираме — отвърна чиновникът, — освен динозаври — той се извърна. — Ето мистър Тревис, той ще ви съпровожда в Миналото. Ще ви каже къде и кога да стреляте. Ако каже „не стреляйте“, значи — не бива да стреляте. Не изпълните ли нарежданията му, когато се върнете, ще платите глоба — още десет хиляди, освен това очаквайте и неприятности от правителството.

В отсрещния край на огромното помещение на кантората Екълс видя нещо странно и неопределено, което се извиваше и бучеше, преплетени жици и стоманени обшивки, ярък ореол, преливащ ту в оранжево, ту в сребристо, ту в светлосиньо. Бучеше така, сякаш самото Време гореше на огромна клада, сякаш всички години, всички дати на историята, всички дни бяха хвърлени на купчина и подпалени.

Едно докосване на ръката и в същия миг пламъкът послушно щеше да даде заден ход. Екълс помнеше всяка дума от обявлението. От

пепелта и праха ще възкръснат като златисти саламандри старите години, зелените години, рози ще заухаят из въздуха, сивата коса ще стане черна, ще изчезнат бръчките и гънките, всичко, всичко ще се върне назад и ще стане семе, от смъртта ще се върне към зародиша, слънцето ще изгрява на запад и зарите на залеза ще обогрят изтока, луната ще изтънява от другия си край, всичко, всичко ще заприлича на пиленце, скрито в яйце, на зайци, изчезващи в шапката на фокусника, всичко, всичко ще познае новата смърт, смъртта на семето, зелената смърт, връщане към времето, предшествуващо зачатиято. И това ще бъде сторено само с едно движение на ръката...

— Дявол да го вземе — въздъхна Екълс; по слабото му лице играеха светлинните отблясъци от Машината. — Истинска Машина на времето — той поклати глава. — Само като си помисля. Ако вчера изборите бяха завършили иначе, днес и аз може би щях да дойда тук, за да търся спасение в бягство. Слава богу, че победи Кейт. Съединените Щати ще имат добър президент.

— Точно така — отвърна човекът зад гишето. — Провървя ни. Ако бяха избрали Дойчер, очакваше ни най-жестоката диктатура. Този тип е против всичко на света — против мира, против вярата, против човечността, против разума. Доста хора звъняха и питаха — на шега, разбира се, а впрочем... ако Дойчер стане президент, не може ли да се прехвърлят в 1492 година. Но не е наша работа да уреждаме бягства. Ние организираме сафари. Тъй или иначе, президент е Кейт и сега вие имате само една грижа...

— ... да убия моя динозавър — довърши фразата Екълс.

— *Tyrannosaurus rex*. Гръмогласният гущер, най-отвратителното чудовище в историята на планетата. Ето подпишете това. Каквото и да се случи с вас, ние не отговаряме. Тия тиранозаври имат зверски апетит.

Екълс пламна от възмущение.

— Искате да ме сплашите?

— Честно казано, да. Никак не ни се ще да изпращаме в Миналото хора, които изпадат в паника още при първия изстрел. Миналата година загинаха шестима наши ръководители и дузина ловци. Даваме ви възможност да изпитате най-дяволското приключение, за което истинският ловец може само да мечтае.

Пътешествие във времето, връщане шестдесет милиона години назад и най-големият дивеч на всички времена! Ето ви чека. Скъсайте го.

Мистър Екълс дълго гледа чека. Пръстите му трепереха.

— Желая ви успех — каза човекът зад гишето. — Мистър Тревис, заемете се с клиента.

С пушки в ръце те прекосиха мълчаливо стаята и се отправиха към Машината, към сребристия метал, към бучащата светлина.

Отначало ден, после нощ, пак ден, пак нощ; после ден — нощ, ден — нощ, ден. Седмица, месец, година, десетилетие! 2055 година. 2019. 1999. 1957! Машината реवेशе.

Сложиха кислородни шлемове, провериха наушниците.

Екълс се люлееше на меката седалка — бледен, със стиснати зъби. Той усети, че ръцете му конвулсивно треперят, погледна надолу и видя как пръстите му стискат новата пушка. В Машината имаше още четирима. Тревис — ръководител на сафари, помощникът му Лесперанс и двама ловци — Билингс и Кремър. Те седяха, вперили поглед един в друг, а годините прелитаха край тях като светкавици.

— Тази пушка може ли да убие динозавър? — промълвиха устните на Екълс.

— Ако го уцелиш — отвърна в наушниците му гласът на Тревис. — Някои динозаври имат два мозъка: един в главата, друг по-долу, в гръбначния стълб. Тях не ги закачаме. По-добре човек да не злоупотребява с щастливата си звезда. Първите два куршума в очите, ако успеете, разбира се. Ослепите ли го, тогава стреляйте в мозъка.

Машината изрева. Времето представляваше сякаш кинолента, пусната обратно. Слънца летяха назад, зад тях профучаваха десетки милиони луни.

— Господи — произнесе Екълс. — Всички ловци, живели някога на света, биха ни завидели днес.

Машината забави хода си. Воят се смени с равномерно бучене. Машината спря.

Слънцето се закова на небето.

Мъглата, обвила Машината, се разпръсна. Те бяха в древността, в най-дълбоката древност, трима ловци и двама ръководители, всички с пушка на колене.

— Христос още не се е родил — рече Тревис. — Моисей още не е отишъл в планината да беседва с бога. Пирамидите лежат в земята, камъните за тях още не са издялани и наредени. Помнете това. Александър, Цезар, Наполеон, Хитлер — никой от тях още не съществува.

Те кимнаха.

— Ето — мистър Тревис посочи с пръст, — ето джунглата, шестдесет милиона, две хиляди, петдесет и пет години преди президента Кейт.

Той посочи металната пътека, която водеше през изпаренията на блатото към зелените гъсталаци, като криволичеше между огромните папрати и палми.

— А това — обясни той — е Пътеката, поставена тук от дружеството за ловците. Тя виси над земята на височина около шест дюйма. Не докосва нито едно дърво, нито едно цветенце, нито една тревичка. Направена е от антигравитационен метал. Предназначението ѝ е да ви изолира от този свят на Миналото, за да не се докоснете до нищо. Вървете само по Пътеката. Не слизайте от нея. Повтарям: не слизайте от Пътеката. Каквото и да се случи! Ако паднете от нея — глоба. И не стреляйте по нищо без наше разрешение.

— Защо? — запита Екълс.

Те седяха сред древните храсти. С вятъра долитаха далечни викове на птици, мирис на смола и на древно солено море, мирис на влажна трева и на кървавочервени цветя.

— Не искаме да изменяме Бъдещето. Тук в Миналото ние сме неканени гости. Правителството не одобрява нашите екскурзии и се налага да плащаме големи подкупи, за да не ни лишат от концесията. Машината на времето е деликатна работа. Без да знаем, можем да убием някое важно животно, птичка, бръмбар, да смачкаме цвете и да унищожим важно звено в развитието на вида.

— Не ми е съвсем ясно — рече Екълс.

— Тогава слушайте — продължи Тревис. — Да допуснем, че тук случайно сме убили мишка. Това означава, че всички бъдещи потомци на тази мишка няма да се появят, нали?

— Да.

— Няма да има потомци от потомците на всички нейни потомци. Значи, като я настъпите, без да искате, унищожавате не една и не

десетки, и не хиляди, а милион — милиард мишки.

— Добре, умрели са — съгласи се Екълс. — Е, и какво от това?

— Какво ли? — Тревис презрително се изсмя. — А какво ще стане с лисиците, които трябва да се хранят именно с тия мишки? Ако не достигат десет мишки — ще умре една лисица. Десет лисици по-малко — един лъв ще умре от глад. Един лъв по-малко — ще погинат всевъзможни насекоми и лешояди, ще загинат неизброимо много животински форми. И ето резултата: след петдесет и девет милиона години пещерният човек, един от дузината населяващи целия свят, подгонен от глад, излиза на лов за глиган или саблезъб тигър. Но вие, приятелю мой, сте смачкали една мишка, с това сте смачкали и всички тигри по тия места. И пещерният човек умира от глад. А този човек, забележете, не е просто един човек, не! Това е цял бъдещ народ. Той би имал десетина синове. Те, от своя страна — сто, и тъй нататък, и би възникнала цяла цивилизация. Като унищожите един човек, вие унищожавате цяло племе, народ, историческа епоха. Все едно да убиете един от внуците на Адама. Смачкате ли мишка — това ще е равносилно на земетресение, което ще измени облика на цялата земя. Коренно ще измени нашите съдби. Гибелта на един пещерен човек означава смъртта на милиарди негови потомци, убити още в зародиш. Може би Рим няма да се появи на седемте хълма, Европа завинаги ще си остане пустинна гора, само в Азия ще разцъфне пещерен живот. Ако настъпите мишка, вие разрушавате пирамидите. Ако настъпите мишка, вие ще оставите във вечността следа колкото Големия каньон. Няма да има кралица Елисавета, Вашингтон не ще премине Делавер. Съединените Щати въобще няма да се появят. Така че бъдете предпазливи. Ходете само по Пътеката. Никога не слизайте от нея!

— Разбирам — каза Екълс. — Но тогава излиза, че е опасно да се докоснем даже до тревата.

— Точно тъй. Не може да се предвиди какви последици ще има загиването на едно или друго растение. Най-малкото отклонение днес ще нарасне неизмеримо за шестдесетте милиона години. Разбира се, не е изключено нашата теория да е погрешна. Може би ние не сме в състояние да повлияем на Времето. А дори и да можем — може би съвсем незначително. Да кажем, мъртвата мишка води до незначително отклонение в света на насекомите, после до изчезване на вида, по-нататък — до лоша реколта, депресия, глад, най-после до социални

промени. А може резултатът ѝ да е съвсем незабележим — лек, полъх, шепот, косъмче, прашинка във въздуха, неща, които веднага не можеш да видиш. Кой знае? Та кой ли може да отгатне? Ние не знаем — само гадаем. И докато не ни е известно съвсем точно дали за историята нашите излети във Времето са гръм или лек шум, трябва да бъдем дяволски предпазливи. Машината, Пътеката, дрехите ви, вие самите, както ви е известно — всичко е обеззаразено. И предназначението на кислородните шлемове е да ни попречат да внесем в древния въздух нашите бактерии.

— Но отгде знаем какви животни да убиваме?

— Те са белязани с червена боя — отвърна Тревис. — Днес, преди да тръгнем, изпратихме тук с Машината Лесперанс. Той беше точно в това време и проследи живота на някои животни.

— Изучавал ли ги е?

— Точно тъй — намеси се Лесперанс. — Проследявам целия им живот и отбелязвам кои индивиди живеят дълго. Такива има твърде малко. Колко пъти се плодят — рядко. Животът им е къс. Щом открия животно, което ще загине от падащо дърво или в асфалтово езеро, отбелязвам часа, минутата, секундата на смъртта му. После стрелям с оцветяващ куршум. Той оставя на кожата му червен знак. И когато в Миналото се отправи експедиция, аз пресмятам всичко така, че да се явим минута-две преди самото животно да загине. Тъй че ние убиваме само тези екземпляри, които нямат бъдеще, които и без това вече няма да дадат потомство. Виждате ли колко сме предпазливи?

— Но щом сутринта сте били тук — развълнувано заговори Екълс, — то навярно сте ни срещнали, нас, нашата експедиция. Как мина тя? Успешно ли? Всички ли останаха живи?

Тревис и Лесперанс се спогледаха.

— Това би било парадокс — рече Лесперанс. — Времето не допуска такъв безпорядък — човек да срещне сам себе си. Ако се появи подобна опасност, Времето прави крачка встрани. Също както самолетът пропада във въздушна яма. Забелязахте ли как машината се разтресе, преди да спрем. Разминахме се със самите нас по пътя обратно в Бъдещето. Но ние нищо не видяхме. За това не може да се каже успешно ли ще завърши нашата експедиция, ще убием ли животно, ще се върнем ли живи — по-точно вие, мистър Екълс.

Екълс кисело се усмихна.

— Това е — отсече Тревис. — Да ставаме!
Време бе да излязат от Машината.

Джунглата беше висока, джунглата беше безкрайна, целият свят бе джунгла. Звуци изпълваха въздуха, сякаш музика, сякаш платна плющяха във въздуха — летяха птеродактили, размахвайки огромните си като пещерни сводове сиви крила, също като исполински прилепи от кошмарите, от бълнуванията. Екълс както стоеше на тясната Пътека, се прицели на шега.

— Я престанете! — изкомандува Тревис. — Даже и на шега не се целете, дявол да ви вземе! Току-виж че гръмнала...

Екълс се изчерви.

— Къде е нашият Tugannosaurus?

Лесперанс погледна часовника си.

— Някъде наблизко. Ще се срещнем точно след шестдесет секунди. И за бога — не забравяйте за червеното петно. Докато не ви кажем, не стреляйте. И не слизайте от Пътеката, не слизайте от Пътеката!

Вървяха срещу утринния ветрец.

— Странно — промълви Екълс. — Пред нас са шестдесет милиона години. Изборите минаха, Кейт стана президент. Всички празнуват победата. А ние сме тук, сякаш вятър е издухал всички тия милиони години. Дори и помен няма от всичко това, което през целия живот ни е създавало толкова грижи.

— Пригответе се! — изкомандува Тревис. — Първият изстрел е ваш, Екълс. Билингс е втори. След него — Кремър.

— Ходил съм на лов за тигри, за глигани, за биволи, за слонове, но, бога ми, това е съвсем друго нещо — произнесе Екълс. — Треперя като момченце.

— Тихо — рече Тревис.

Спряха се.

Тревис вдигна ръка.

— Отпред е — прошепна той. — В мъглата. Той е там. Посрещнете Негово Кралско Величество.

Чуруликане, шумолене, въздишки огласяха простора над джунглата.

Изведнъж всичко стихна, сякаш някой затвори врата.

Тишина.

Тътнеж.

От мъглата, на около сто ярда пред тях, се появи *Tyrannosaurus rex*.

— Боже мой — промълви Екълс.

— Штт!

То вървеше на огромните си лъщящи, пружиниращи, стъпващи меко крака.

Извисяваше се трийсет фута над гората — великият бог на злото, притиснал крехки ръце на часовникар към мазната гръд на влечуго. Краката — могъщи бутала, хиляда фунта бяла кост, преплетена под лъскавата набръчкана кожа със силно опънатите въжета на мускулите, също като ризница на страшен воин. Всяко бедро — тон месо, слонова кост и стоманена ризница. А от грамадния повдигащ се гръден кош стърчаха две тънки ръце, ръце с пръсти, които биха могли да грабнат и да изследват човека като играчка. Гъвкавата змийска шия издигаше с лекота към небето хилядокилограмовия каменен монолит на главата. Широко разтворената му паст разкриваше редици от зъби — мечове. Очите, големи колкото щраусови яйца, се въртяха и не изразяваха нищо друго освен глад. То затвори челюсти и злоещо се озъби. Затича и задните му крака тъпчеха храсти и дървета, а ноктите му се забиваха във влажната земя, оставяйки дълбоки, шестдюймови следи. Тичаше с плавна балетна стъпка, учудващо уверено и леко за десеттонната грамада. Излезе предпазливо на огряната от слънце поляна и опипа въздуха с красивите си люспести ръце.

— Господи! — устните на Екълс трепереха. — Ако се изправи, може да стигне луната.

— Штт! — сърдито изсъска Тревис. — Още не ни е забелязало.

— Не можем да го убием! — Екълс произнесе това спокойно, сякаш предварително отхвърляше всички възражения. Преценил показанията на очевидците, произнасяше окончателното си решение. В ръцете си сякаш държеше не пушка, а детска играчка. — Идиоти, и защо ли дойдохме тук... Това е невъзможно.

— Мълчете! — кресна Тревис.

— Кошмар...

— Кръ-гом! — изкомандува Тревис. — Идете спокойно в Машината. Половината сума ще ви бъде върната.

— Не съм очаквал, че ще е толкова грамадно — рече Екълс. — С една дума... сбърках. Не, аз няма да участвам.

— Забеляза ни!

— Ето червеното петно на гърдите!

Гръмогласният гущер се изправи. Бронираната му плът святкаше като хиляди зелени монети. Топла слизеста течност покриваше монетите. По нея пъплека дребни буболечки и цялото тяло, даже когато чудовището стоеше неподвижно, преливаше в различни цветове, сякаш по него пробягваха вълни. Пое глухо въздух. Над поляната се разнесе мирис на сурово месо.

— Помогнете ми да си отида — каза Екълс. — По-рано всичко беше съвсем иначе. Винаги знаех, че ще остана жив. Имаше сигурни водачи, успешни сафари, никаква опасност. Този път сметките ми излязоха криви. Това не е по силите ми. Признавам си. Това не е за моята уста лъжица.

— Не тичайте — рече Лесперанс, — обърнете се кръгом. Скрийте се в Машината.

— Да! — Екълс като че ли се вкамени. Гледаше краката си, сякаш се мъчеше да ги накара да се движат. Той застана от безсилие.

— Екълс!

Той направи със затворени очи крачка, втора, влачейки крака.

— Не натам!

Той едва бе мръднал от мястото си, и чудовището с ужасяващ вой се спусна напред. Стоте ярда измина за четири секунди. Пушките се вдигнаха нагоре и дадоха залп. От устата на звяра изригна ураган, миризма на слуз и кръв обляхна хората. Чудовището изрева, зъбите му лъснаха на слънцето.

Слепешката, без да се оглежда, Екълс направи крачка встрани, слезе от Пътеката и несъзнателно се запъти към джунглата; пушката висеше безпомощно в ръцете му. Стъпалата му потъваха в зеления мъх, краката го носеха далеч. Той се чувствуваше самотен и чужд на това, което ставаше зад гърба му.

Отново загърмяха пушките. Изстрелите потъваха в гръмогласния рев на гущера. Могъщата опашка на влечугото се изви като край на

бич и дърветата се разхвърчаха във въздуха на облаци от листа и клони.

Чудовището протегна надолу ръцете си на златар — да погали хората, да ги разкъса на парчета, да ги смачка като ягоди и да ги пъхне в устата, в ревящото гърло! Грамадните му очи се озоваха съвсем близо до хората. Те видяха отражението си в тях. Откриха огън по металните клепачи и пламтящите черни зеници.

Също като каменен идол, като лавина рухна Tyrannosaurus. Той се ловеше, ревейки, за дърветата и ги поваляше. Сграбчи и смачка металната пътека. Хората, отстъпвайки, хукнаха назад. Десет тона студено месо като канара се сгромоляса на земята. Пушките дадоха още един залп. Чудовището изплющя с бронираната си опашка, щракна със змийските си челюсти и затихна. От гърлото му рухна кръв като фонтан. Някъде вътре се спуска мехур с течност и поток от зловонна миризма заля ловците. Те стояха неподвижни, облени с нещо блестящо, червено.

Тътнежът стихна.

В джунглата се възцари тишина. След лавината — зелен покой. След кошмара — утро.

Билингс и Кремър седяха на Пътеката; беше им прилошало. Тревис и Лесперанс стояха до тях с димящи пушки в ръце и ругаеха.

Екълс, треперейки целият, лежеше по очи в Машината на времето. По някакъв начин той се бе изкачил обратно на Пътеката и добрал до Машината.

Дойде Тревис, погледна Екълс, измъкна от долапчето марля и се върна при другите, които седяха на Пътеката.

— Изтрийте се.

Изтриха кръвта от шлемовете си и също започнаха да ругаят. Чудовището лежеше неподвижно. Планина месо, от недрата на която се чуваше кълколене, въздишки — умираха клетките, органите преставаха да действуват и соковете за последен път течеха по своите пътища, всичко се изключваше, излизаше завинаги от строя. Запукаха кости: неуправляваните вече мускули се отпуснаха с цялата си мъртва тежест и смазаха тънките, притиснати към земята ръце. Камарата месо потрепна и притихна.

Изведнъж нов пукот. Високо над тях се бе откършил исполински клон. Сгромоляса се с трясък върху безжизненото чудовище,

потвърждавайки сякаш окончателната му гибел.

— Така — Лесперанс погледна часовника си. — До минута точно. Това е същият оня клон, който трябваше да го убие. — Той се обърна към двамата ловци. — Нужна ли ви е фотография на трофея?

— Какво?

— Не можем да пренесем плячката в Бъдещето. Трупът трябва да остане тук, на мястото си, за да могат с него да се хранят насекомите, птиците, бактериите. Не бива да нарушаваме равновесието. За това оставяме плячката. Но можем да ви фотографираме край нея.

Ловците направиха усилия над себе си да размислят, но клатейки глава, капитулираха.

Те послушно оставиха да ги отведат в машината. Отпуснаха се изтощени в креслата. Погледнаха тъпо поваленото чудовище — нямата грамада. По изстиващата броня вече пъплека златисти насекоми, бяха накацали чудновати птицегущери.

Внезапен шум накара ловците да се вцепенят: на пода на машината седеше Екълс и трепереше.

— Простете ми — каза той.

— Станете! — ревна Тревис.

Екълс стана.

— Идете на Пътеката — изкомандува Тревис, като вдигна пушката. — Вие няма да се върнете с Машината. Ще останете тук.

Лесперанс хвана ръката на Тревис.

— Чакай...

— Не се меси! — Тревис отмахна ръката му. — Всички едва не загинахме заради това нищожество. Но дори не това е главното. Не, дявол да го вземе, ти погледни обувките му! Гледай. Той скочи от Пътеката. Разбираш ли какво ни очаква? Един бог знае каква глоба ще ни лепнат. Десет хиляди долара! Ние гарантираме, че никой не ще слезе от Пътеката. Той слезе. Идиотът му с идиот. Длъжен съм да доложя на правителството. И могат да ни лишат от концесията за тези сафари. А какви ще бъдат последиците за Времето, за Историята?!

— Успокой се, на подметките му има само малко кал — нищо повече.

— Откъде може да знаем? — викна Тревис. — Нищо не знаем! Та това е такава загадка! Ходом марш, Екълс!

Екълс бръкна в джоба си.

— Ще заплатя, колкото искате. Сто хиляди долара!

Тревис погледна накриво чековата книжка и се изплю.

— Вървете! Чудовището лежи до пътеката. Пъхнете ръката си до лакът в устата му. После можете да се върнете при нас.

— Това е несправедливо!

— Звярът е мъртъв, проклети негоднико. Куршумите! Куршумите не бива да остават тук, в Миналото. Могат да повлияят на развитието. Ето ви нож. Изрежете ги!

В джунглата животът отново се бе събудил, изпълваха я древни шумове, птичи гласове. Екълс бавно се извърна и погледът му се спря на предисторическата мърша, на грамадата от кошмари и ужаси. Най-после тръгна като лунатик по пътеката. След пет минути, цял разтреперан, се върна в Машината: ръцете му бяха окървавени до лактите. Той протегна длани. На тях блестяха стоманените куршуми. После се свлече на земята. Лежеше неподвижно там, където падна.

— Напразно го накара да направи това — рече Лесперанс.

— Напразно! Рано е да съдим! — Тревис побутна неподвижното тяло. — Няма да умре. Вече няма и да помисли за такъв лов. А сега — той уморено махна ръка — включвай. Да се връщаме.

1492. 1776. 1812.

Измиха лицето и ръцете си. Съблякоха спечените от кръв ризи, панталони и облякоха всичко чисто. Екълс се беше съвзел, но седеше мълчалив. Тревис го гледа втренчено цели десет минути.

— Не ме гледайте — изтръгна се от Екълс. — Нищо не съм сторил.

— Кой знае...

— Само скочих от Пътеката и изцапах обувките си с глина. Какво искате от мен? На колене ли да ви се моля?

— Не е изключено. Предупреждавам ви, Екълс, че може и да се наложи да ви убия. Пушката ми е заредена.

1999. 2000. 2055.

Машината спря.

— Излизайте — изкомандува Тревис.

Стаята беше същата като преди. Всъщност не съвсем същата... Същият човек седеше зад гишето. Не, не съвсем същият и гишето не

беше същото.

Тревис бързо огледа помещението.

— Всичко ли е наред? — промърмори той.

— Разбира се. Поздравявам ви с благополучното завръщане.

Но Тревис все още беше нащрек. Проверяваше сякаш всеки атом въздух, изследваше старателно слънчевата светлина, проникваща през високия прозорец.

— О кей, Екълс, излизайте и повече да не се мяркате пред очите ми.

Екълс като че ли себе вцепенил.

— Е? — подкани го Тревис — Какво видяхте там?

Екълс бавно поемаше въздух — с въздуха бе станало нещо, някаква химическа промяна, толкова незначителна, неуловима, че само слабият глас на подсъзнанието подсказваше на Екълс промяната. Цветовете — бяла, сива, синя, оранжева, на стените, на мебелите и на небето отвън — те... те... да: какво се бе случило с тях? И на всичко отгоре това усещане. По кожата му полазиха тръпки. Ръцете му се свиха конвулсивно. С всички пори на тялото си той долавяше нещо странно, чуждо. Сякаш някой някъде изсвири със свирка, която чуват само кучетата. И тялото му беззвучно се откликна. Зад прозореца, зад стените на това помещение, зад гърба на човека (който не беше онзи човек), на гишето (което не беше онова гише), е целият, свят на улиците и хората. Но как оттук да определи какъв е сега този свят, какви са хората? Той буквално чувствуваше как те се движат там зад стените — също като шахматни фигурки, тласкани от сухия вятър...

Затова пък очите му се заковаха в обявлението на стената, в обявлението, което беше чел вече днес, когато за първи път влезе тук.

Нещо в него се бе променило.

А. Д-ВО САФАРИ ВАВРЕМИТУ

ОРГЪНИЗИРЪМИ САФАРИ ВКОЯТО И ДА Е ГУДИНА НАМИНЪЛУТУ

ВИ СИ ИЗБИРЪТИ ЖВРТВЪТЪ

НИ ВИ ДУСТАВЯМИ НАМЯСТУТУ

Екълс почувствува, че се отпуска на стола. Трескаво започна да стърже калта от обувките си. Треперещата му ръка вдигна лепкава буца.

— Не, не може да бъде! Заради такава дреболия... Не!

На буцата имаше петно, преливащо в зелено, златисто и черно — пеперуда, много красива... мъртва.

— Заради такава дреболия! Заради една пеперуда! — завика Екълс.

Тя падна на пода — изящно мъничко създание, способно да наруши равновесието, да катурне мъничките фигури на доминото... големите фигури... огромните фигури, съединени във веригата на неизброимите години, образуващи Времето. Мислите на Екълс се объркаха. Не може да бъде тя да е променила нещо. Мъртвата пеперуда — и такива последици? Невъзможно!

Лицето му изстина. Неподчиняващите се устни едва промълвиха:
— Кой... кой вчера победи в изборите?

Човекът зад гишето се ухили.

— Шегувате ли се? Сякаш не знаете! Дойчер, разбира се! Кой друг? Да не искате това нищожество Кейт? Сега властта е в ръцете на железен човек! — Чиновникът се слиса. — Какво ви стана?

Екълс застана. Падна на колене. Треперещите му пръсти се протегнаха към златистата пеперуда.

— Нима не може — молеше той целия свят, себе си, чиновника, Машината — тя да се върне там, да се съживи. Нима не може всичко да започне отново? Може би...

Той лежеше неподвижно. Лежеше със затворени очи, трепереше и чакаше. Чу ясно тежкото дишане на Тревис, чу как Тревис вдигна пушката и натисна спусъка.

И гръмна гръм.

[1] Сафари — ловна експедиция. ↑

Публикувано в алманах „Спектър’65“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.